

SZEKSZÁRDI DIENES VALÉRIA ÁLTALÁNOS ISKOLA
VALÉRIA DIENES GRUNDSCHULE

7100 SZEKSZÁRD, SZENT-GYÖRGYI ALBERT U. 6
TEL: 74/511-471, 74/511-472

E-MAIL: TITKARSAG@DIENESSULI.HU
HONLAP: DIENESSULI.HU

Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat
Deutsche Nationalitätenselbstverwaltung
7100 Szekszárd, Rákóczi u.. 69-71.

Ikt.sz.: NO ... /2017.

Dr. Józán-Jilling Mihály
Elnök Úr részére

Tárgy: Tájékoztatás

Tisztelt Elnök Úr!

Kérésére tájékoztatást adok a Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat 2017. szeptember 19-i ülésén megtárgyalandó „A német nemzetiségi oktatás helyzete a Dienes Valéria Általános Iskolában (Valéria Dienes Grundschule), különös tekintettel a 2017/18-as tanév iskolai beíratásaira” tárgyú előterjesztéshez.

1. A német nemzetiségi nevelés-oktatás helyzete iskolánkban

Ebben a tárgyban 2017. 01. 30-i dátummal részletes tájékoztatást adtam. Az ott leírtak továbbra is érvényesek, ezért csak az azóta bekövetkezett változásokra térek ki.

A tanulólétszám változása:

	2017. szept. 1.	2017. jan.	2016. jan.	2015. jan.
A tanulók létszáma	545 fő	541 fő	523	518
Német nemzetiségi oktatásban részesülők száma	431 fő	421 fő	396	385
Német nemzetiségi oktatásban részesülők részaránya	78,08 %	77,82 %	75,72 %	74,32 %

A személyi feltételek változatlanok: Német munkaközösségünket továbbra is 17 fő alkotja, alsó tagozaton 9 fő, a felső 8 pedagógus tanítja a németet és a német népismeretet.

Annyi változás következett be, hogy Stierné Jankovics Mária nyugdíjba ment, helyette Aradi Gergely német-történelem szakos tanár lett a munkaközösség tagja. A szakos ellátottság továbbra is 100 %.

Iskolánk német nemzetiségi szerepét tovább erősíti, hogy 2017 áprilisában – sikeres pályázat eredményeképpen – elnyertük az **Oktatási Hivatal Bázisintézménye** címet a német nemzetiségi nevelés-oktatás területén. Az ezzel kapcsolatos feladatokat a 2017/2018-as

tanévben kezdjük meg: előadások és továbbképzések szervezésével, műhelymunkák és bemutatóórák tartásával kívánjuk az iskolánkban működő jó gyakorlatainkat, sikeres hagyományápoló munkánkat bemutatni, a régió német nemzetiségi nevelést-oktatást végző iskoláinak munkáját segíteni.

Szeptembertől a Német Vöröskereszt közvetítésével egy német önkéntes fiatal segíti nyelvoktató munkánkat 10 hónapon keresztül: részt vesz a tanórákon, a szabadidő hasznos eltöltésében, segítségével fejleszthetjük tanulóink szövegértését, kommunikációs készségét, kiejtését, valamint nyitottságukat más nemzetek állampolgárai felé. Részt vesz a tanulóink mindennapjaiban, minden adódó lehetőséget kihasználva a kommunikációra, a nyelvi készségek spontán valamint tudatos fejlesztésére. Szívesen tanít játékokat a kicsiknek, beszélget a nagyobbakkal, tanulóink pedig egyre bátrabban kezdeményeznek beszélgetéseket vele. Reményeink szerint a nyelvvizsgára készülő 8. osztályosokat is nagymértékben segíti majd a vele való kommunikáció a sikeres felkészülésben.

2. A 2017/18-as tanév iskolai beíratás és tanévkezdés

Intézményünk a 2017/2018-as tanévre 3 első osztály indítására kapott engedélyt.

Az áprilisi beiratkozáskor 61 tanulót íratnak be a szülők az iskolába, a következő tantervi bontásban:

- Német nemzetiségi kétnyelvű tantervre: 20 fő
- Német nemzetiségi nyelvoktató tantervre: 31 fő
- Általános tantervre angol-informatika választás lehetőségével: 10 fő.

Az osztályok közötti arányosabb elosztás miatt és az általános tanterv iránti kis érdeklődés miatt évek óta kénytelenek vagyunk tantervek szerint vegyes osztályokat indítani.

A kialakított osztályokat a következőképpen tudtuk megszervezni:

- **1.a** Általános tanterv angol-informatikával: 10 fő és német nemzetiségi nyelvoktató 5 fő
- **1.b** Német nemzetiségi kétnyelvű: 20 fő
- **1.c** Német nemzetiségi nyelvoktató: 26 fő

Tankerületi Igazgató Úr kérte, hogy ennél egyenletesebben osszuk el az osztályokat, mert a 15 fő nagyon kevés, 14 a minimálisan indítható osztálylétszám. Sajnos a szülők annyira ragaszkodtak az 1.c osztályos tanító nénikhez, hogy számukra szóba sem jöhetett másik osztály, tudtuk, hogy az 1.a osztályból azonnal másik iskolába vitték volna gyermeküket, tehát ezt az osztályt nem lehetett 20-as létszámra felhozni.

Másik lehetőségként egy 30 és egy 31 fős osztály kialakítását javasolta, ezt viszont nemcsak a magas létszám miatt tartottuk rossz megoldásnak, hanem arra is számítani lehetett, hogy a német nemzetiségi kétnyelvű tantervű osztályba íratott gyerekek szülei szintén elviszik a gyermekeiket másik iskolába, ha egy kétnyelvű + angol-informatika tantervű osztályt alakítunk ki a német nemzetiségi nyelvoktató osztály mellett.

Az indoklás után megkaptuk a 3 osztály indítására az engedélyt. És abban reménykedtünk, hogy a szeptemberi indulásig – más évekhez hasonlóan – még beíratnak néhány (korábban be nem íratott gyermeket) az iskolába, és az 1.a osztály létszámát ezzel növelni tudjuk.

Sajnos ezt követően az 1.a osztály létszáma csökkenni kezdett:

- Még a határozatok kiküldése előtt az egyik 1.a-ba íratott gyermeket a szülei a Comenius Általános Iskolába átíratották, mivel beszédben erősen visszamaradt gyermek fejlesztését ott akarták biztosítani.
- A határozatok kiküldése után 1 szülő ragaszkodott az ahhoz, hogy a gyermeke az 1.a-ból az 1.c-be kerüljön. A konkrét 1.c-s tanító nénikhez ragaszkodott, az 1.a osztálytól teljesen elzárkózott. Elmondta, hogy ha kérését nem vesszük figyelembe, másik iskolába viszi a gyermeket. Ha lehet, mindig figyelembe vesszük a szülők kérését, ebben az esetben kényszerhelyzetbe kerültünk, és áthelyeztük a gyermeket az 1.c osztályba
- Költözés miatt egy gyermeket kiíratottak (az 1.a-ból)
- Augusztus elején egy tanulót külföldre vittek a szülei az 1.b osztályból (nemzetiségi kétnyelvű tantervűt), belátható időn belül a család nem fog visszaköltözni Magyarországra.
- Egy tanuló újra járja az 1. évfolyamot, ő növelte az 1.a osztály létszámát.

Sajnos egész nyáron nem íratottak be további elsőst az iskolába, tehát csak 13 tanuló maradt az 1.a osztályban. Ez viszont nem érte el a 2011. évi CXC. törvény 4. mellékletében az általános iskola 1-8. évfolyamára meghatározott minimum 14 fős osztálylétszámot.

Augusztus 15-e körül be kellett látnunk, hogy egyre kevesebb esély van a 14 fő elérésére az 1.a osztályban, ezért kénytelenek voltunk a két osztályba átszervezést elvégezni. Nem lehetett augusztus 31-ig várni, mert két pedagógus felvétele is folyamatban volt, ami az eggyel kevesebb osztály indításával már nem lett volna indokolt, és a két pedagógusnak szeptemberig más állást kellett keresnie.

A két osztály kialakításában a két legfőbb szempont az volt, hogy

- minden tanulónak biztosítani tudjuk azt az oktatási formát, amire a szülők beíratották,
- és hogy a nevelés-oktatás feltételei a lehető legoptimálisabbak legyenek, emiatt minél kevesebb szülő számára legyen elfogadhatatlan a kialakult helyzet és összetétel.

A két osztályt a következőképpen szerveztük:

- **1.b** német nemzetiségi kétnyelvű 19 tanuló,
német nemzetiségi nyelvoktató 4 tanuló
általános tanterv angol-informatikával 6 tanuló, – összesen 29 fő.
- **1.c** német nemzetiségi nyelvoktató: 27 fő
általános tanterv angol-informatikával 3 fő – összesen 30 fő

Az 1.a osztály tanulói szüleinek 2017. 08. 24-én levelet küldtünk, melyben arról tájékoztattuk őket, hogy az osztálylétszám csökkenése miatt a tanulók létszáma nem éri el a törvényben

meghatározott 14 főt, ezért nem indíthatjuk az osztályt, és megírtuk, hogy melyik osztályba kerül a gyermekük és kik lesznek a tanítók.

Hogy az 1.b osztály szüleinek se a tanévnyitón legyen meglepetés az összevonás, augusztus 30-án az osztálytanítón keresztül – aki ímélnben tájékoztatót küldött a tanévnyitóval és az iskolakezdéssel kapcsolatban a szülőknek – mellékletként levelet küldtem, amiben röviden vázoltam a váratlan összevonás szükségességét.

A tanévnyitó ünnepély után a tanulókkal és szülőkkel együtt én is bementem az 1.b osztályba, hogy a szülőket minél pontosabban tájékoztassam a kialakult helyzetről és a változásokról.

Elmondtam az összevonás szükségességének okait. Emellett azt is, hogy milyen csoportbontásokat fogunk alkalmazni, amelyek kedvező feltételeket teremtenek a nagy létszámú osztály oktatásához. Ehhez az első évfolyam két osztályának 59 tanulója 3, illetve a nyelvoktatás esetén 4 csoportba osztva tanítjuk egyes órákon. Ezek a következők:

Nyelvi órákon (6 óra/hét) a két osztályban összesen 4 csoportot hoztunk létre:

1. cs.: angol – angol-informatika tanulók
2. cs.: német – nemzetiségi kétnyelvű tanulók
3. cs.: német – nemzetiségi nyelvoktató tanulók fele
4. cs.: német – nemzetiségi nyelvoktató tanulók másik fele

Környezetismeretből (1 óra/hét) azért osztottuk 3 csoportba a gyerekeket (59 fő), mert a kétnyelvű tanulók német nyelvű környezetismeretet tanulnak, míg az angolosoknak és a nyelvoktató németeseknek csak magyarul van a környezetismeret.

1. cs.: eredeti 1.a osztály tanulói
2. cs.: eredeti 1.b osztály tanulói (nemzetiségi kétnyelvű tanulók)
3. cs.: eredeti 1.c osztály tanulói

Matematika órán (4 óra/hét) a bontásnak a magas létszámon kívül a másik ok az, hogy az 1.a osztály tanulóinak másik matematika könyvük van, cseréje nehezen megvalósítható lenne. (A csoportbontást meg tudjuk oldani úgy, hogy a fejlesztő pedagógusunk tartja nekik a heti 4 matematika órát, amit a fejlesztő csoportjainak az átszervezésével túlóra nélkül meg tud oldani.) Így a két osztályt összesen 3 csoportba osztottuk.

1. cs.: eredeti 1.a osztály tanulói (nekik más könyvük van)
2. cs.: eredeti 1.b osztály tanulói
3. cs.: eredeti 1.c osztály tanulói

A szülők arcát figyelve két családnál láttam, hogy nem tudnak megbarátkozni a helyzettel, a többiek megértették, hogy miről van szó, és az elmondottak alapján láthatóan elfogadták a változást. Akikkel utána beszéltem, azok szerint nagyon érthető volt, ahogy elmondtam az összevonást, és semmi problémát nem látnak benne, még pozitívumot is jelentenek a különböző tantervek miatt keletkező csoportbontások.

A létszám további alakulása:

Még augusztus 31-én a tanévnyitó előtt kiírtak szülei egy 1.a-ból 1.b-be helyezett német nemzetiségi nyelvoktató tantervre beíratott tanulót. Indoklasként a szülők azt mondták, hogy ők eredetileg az 1.c osztályba szerették volna járattani a gyermeküket, aki az 1.a-ba került, most pedig az 1.b-be. Sokallják a változásokat, ezért a Gyakorló iskolába íratják át a gyermeket.

Augusztus 31-én a Comenius Általános Iskolából általános tantervre (angol-informatikával) átírtak iskolánkba egy tanulót. A tanuló az 1.b osztályba került.

Egy másik szülő szeptember 1-jén nem hozta iskolába a német nemzetiségi kétnyelvű osztályba íratott gyermekét. Délután jött és mondta el, hogy nem tudja elfogadni, hogy gyermeke általános tantervre beíratott gyermekekkel jár egy osztályba, és átíratta a Gyakorló iskolába, ugyanúgy, mint a harmadikos és negyedikes, német nemzetiségi kétnyelvű osztályba járó gyermekeit is.

Az 1.c osztályban nem jelentett problémát az összevonás.

A pillanatnyi osztálylétszámok:

- **1.b** német nemzetiségi kétnyelvű 18 tanuló,
német nemzetiségi nyelvoktató 3 tanuló
általános tanterv angol-informatikával 7 tanuló, – összesen 28 fő.
- **1.c** német nemzetiségi nyelvoktató: 27 fő
általános tanterv angol-informatikával 3 fő – összesen 30 fő

2017. szeptember 11-én (hétfőn) tartották az első osztályok az első szülői értekezletüket. Ezen és is részt vettem az 1.b osztályban, hogy lássam, minden rendben van-e, és az esetleges kérdésekre válaszolni tudjak.

Egyetlen kérdés volt: nem gondoltuk-e, hogy a másik fő tantárgyból, magyar nyelv és irodalomból is csoportbontást kellene alkalmazni. Elmondtam, hogy gondoltunk rá, de nem találtuk indokoltnak a bontást, hiszen nem ez az egyetlen eset, amikor 28 fős az osztálylétszám, vannak 30 és 31 fős osztályaink is, és ez nem alap az osztálybontásra. Viszont, ha úgy alakul az osztály, hogy okát látjuk, ha ez problémát fog jelenteni, akkor kezdeményezni fogjuk a tankerületnél a csoportbontás engedélyezését.

Több kérdés nem volt. A többi szülő azt jelezte, hogy minden rendben van az osztályban, nyugalom van, a gyerekek jól megvannak egymással, nem látnak problémát. Sőt, örülnek a többfajta osztálybontásnak.

Én a végén annyit kértem, hogy ha valaki problémát lát, keressen meg, és megpróbáljuk megoldani. De ne a gyermek előtt beszéljék meg a vélt gondjaikat, mert ez a gyerekek nyugalomát megzavarhatja. – Láthatóan a szülők ezzel egyetértettek. A szülői értekezlet nyugalomban zajlott tovább, mint ahogy az osztálytanító este erről visszajelzett nekem.

Ezen kívül egy másik összevonásra is sor került szeptember 1-jével.

A 6.a osztályban az előző tanév végén az osztály létszáma – az osztályismétlők lemaradásával – 14 fő lett. Közülük 6 tanulónak kellett augusztusban osztályozó vizsgát tennie.

Az augusztus 28-i javítóvizsgán 2 tanuló teljesített sikeresen és került tovább a 7. évfolyamra. Tehát összesen 10 tanuló lett volna a 2017/2018-as tanévre a 7.a osztályban, amit emiatt össze kellett vonnunk a 7.b és 7.c osztállyal. Az így kialakult két osztály:

- **7.b** német nemzetiségi kétnyelvű 17 tanuló,
általános tanterv angol-informatikával 7 tanuló,– összesen 24 fő.
- **7.c** német nemzetiségi nyelvoktató: 17 fő
általános tanterv angol-informatikával 4 fő – összesen 21 fő

A tanulókat a két osztály között el kellett osztanunk ahhoz, hogy arányosan alakuljanak az osztálylétszámok, emellett kevesebb problémát okoz az osztályoknak (és a szülőknek), ha megosztva kapják a tanulókat.

Az órarend úgy készült, hogy a két osztály nyelvi óráit közös sávban tartjuk. a két osztály németesei összesen 3 csoportot alkotnak, az angolosok egy negyediket, így a két osztályban 4 nyelvi csoport alakult ki.

A szülők problémát nem jeleztek.

Tisztelt Elnök Úr! Ha egy iskola életében összevonásokra kerül sor, ez nemcsak a szülőket és a gyerekeket érinti, hanem legalább annyira, ha nem fájdalmasabban, az egész nevelőtestületet és főleg a vezetést. Mi mindannyian mindent megteszünk iskolánk változatlan jó híre, a színvonalas munka megtartása érdekében. Ugyanúgy a nemzetiségi nevelés-oktatás érdekében is, ami a szívügyünk.

Szekszárd, 2017. 09. 12.

Tisztelettel:

Simon Andrea
intézményvezető

